

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Stort underliggende prispres

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver og cheføkonom Tore Stramer

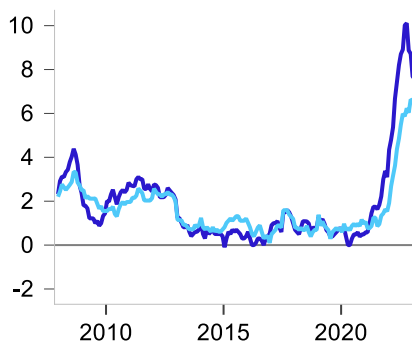
Inflationen fortsætter med at aftage til 7,6 pct. i februar. I januar var inflationen 7,7 pct. Under overfladen er der dog store bekymringer. Inflation er stigningen i forbrugerpriser det seneste år. Derfor er en væsentlig del af forklaringen på den aftagende inflation, at priserne allerede var steget ret meget for et år siden. Alene den seneste måned er forbrugerpriserne steget med hele 0,9 pct. Det er bekymrende højt. Det er især højere priser på husleje og fødevarer, der trækker priserne op den seneste måned. Det understreger, at selvom de årlige prisstigninger aftager, er der fortsat et stort underliggende prispres, som får priserne til at stige måned for måned. Det får inflationsprognoserne til at vakle gevaldigt på benene. Hvis ikke de høje månedlige prisstigninger kommer ned igen, vil vi se en række opjusteringer til inflationsprognoserne.

Det er ikke kun i Danmark, hvor der er usikkerhed omkring udsigterne for inflationen. Det samme billede ser vi i USA og euroområdet. Det underliggende prispres er for stort, mens også økonomien klarer sig fornuftigt. Det peger mod flere rentestigninger. Vi forventer, at ECB i næste uge vil hæve den pengepolitiske rente med yderligere 0,5 procentpoint. Det altoverskyggende tema er i øjeblikket den høje inflation samt de høje renter.

Industriproduktionen i Danmark faldt med 7,6 pct. i januar. Det er et meget stort fald, men det giver dog ikke anledning til stor bekymring, fordi det kommer ovenpå en ekstraordinært stor vækst i december. Status er nu, at industriproduktionen er 6,2 pct. større end i november sidste år. Det er stor fremgang i medicinalindustrien, der giver anledning til de store udsving. Ser vi bort fra medicin er industriproduktionen ca. 3 pct. lavere end i november.

Nøgletal	Side
Inflationen aftager, men stort underliggende prispres	2
1.000 flere ledige i februar - vil stige yderligere i 2023	3
Europæisk økonomi skrumpede i fjerde kvartal	4
Industriproduktionen faldt med 7,6 pct. i januar efter stor stigning i december	5
264 konkurser i februar - konkurserne er stabiliseret på et højt niveau	6

Dansk inflation

— Kerneinflation — Samlet inflation

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

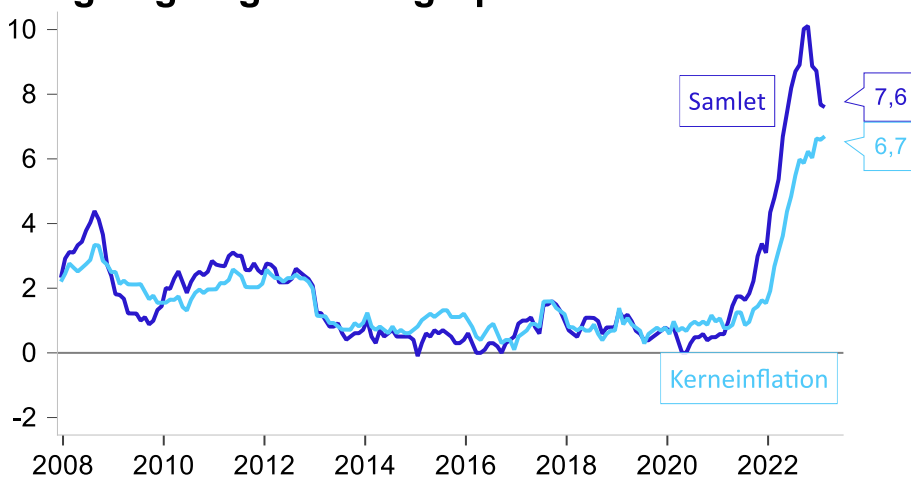
Inflationen aftager, men stort underliggende prispres

Forbrugerprisinflationen aftog svagt fra 7,7 pct. i januar til 7,6 pct. i februar. Det er en fortsættelse af tendensen de seneste måneder. Det er dog bekymrende, at priserne steg med hele 0,9 pct. fra januar til februar. Det er et overraskende stort spring i priserne, der viser at inflationspresset i dansk økonomi fortsat er alt for stort. Den seneste måned er det især højere priser på husleje og fødevarer, der trækker op. Dertil er det bestemt heller ikke opløftende læsning, at kerneinflationen tiltog fra 6,6 pct. i januar til 6,7 pct. i februar.

De høje prisstigninger betyder at inflationsprognoserne vakler gevaldigt på benene i øjeblikket. Vi vil formentlige se en række opjusteringer, hvis den månedlige stigningstakt i priserne ikke kommer hurtigt ned igen.

Det bør da også pointeres, at usikkerheden er ekstraordinært stor i øjeblikket. Inflationsprognoserne har mildt sagt været skæve over de seneste år. Usikkerheden knytter sig særligt til udsigterne for energipriserne. Dertil kan en række større prisjusteringer fra virksomhedernes ikke udelukkes. Det seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at knap halvdelen af detailvirksomhederne fortsat forventer at hæve priserne over de kommende tre måneder. Endelig er der en risiko for at der opstår en løn- og prisspiral via det meget stramme arbejdsmarked.

Årlig stigning i forbrugerpriserne i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

1.000 flere ledige i februar – vil stige yderligere i 2023

Ledigheden steg med 1.000 personer i februar, når der korrigeres for almindelige sæsonudsving. Det er fjerde måned i træk med højere ledighed. I den periode er ledigheden steget med omkring 5.800 personer.

Det er desværre ikke overraskende, at ledigheden stiger. Den høje inflation og de høje renter tager farten af dansk økonomi. Det smitter af på arbejdsmarkedet, hvor ledigheden er steget de seneste fire måneder. Fremadrettet er der desværre ikke udsigt til bedring.

Allerede nu peger flere fremadskuende nøgletal mod øget ledighed. Det ses mest tydeligt i antallet af jobopslag, der er faldet kraftigt siden begyndelsen af 2022. Samtidig er beskæftigelsesforventningerne indenfor industri, byggeri, service og detailhandel nu negative, hvilket ofte plejer at være en solid strømpil på, hvad der er i vente.

Selvom ledigheden er steget de seneste fire måneder, er ledigheden fortsat på et historisk lavt niveau. Arbejdsmarkedet har vist sig at være overraskende robust på trods af svækket økonomi. Der går typisk noget tid fra at aktiviteten falder til at virksomhederne afskediger medarbejder i et omfang, der for alvor sender ledigheden i vejret. Derfor venter vi yderligere stigninger i ledigheden i 2023.

Vi venter, at ledigheden vil stige yderligere i år og næste år. Med de nuværende udsigter for dansk økonomi venter vi, at ledigheden vil være ca. 115.000 mod slutningen af 2023. Det er ca. 33.000 højere end i dag.

Den mest udsatte branche er byggeriet, hvor de kraftige rentestigninger vil lægge en dæmper på aktiviteterne. De dele af industrien, der leverer til byggeriet eller vores eksportmarkeder, er også udsatte.

Europæisk økonomi skrumpede i fjerde kvartal

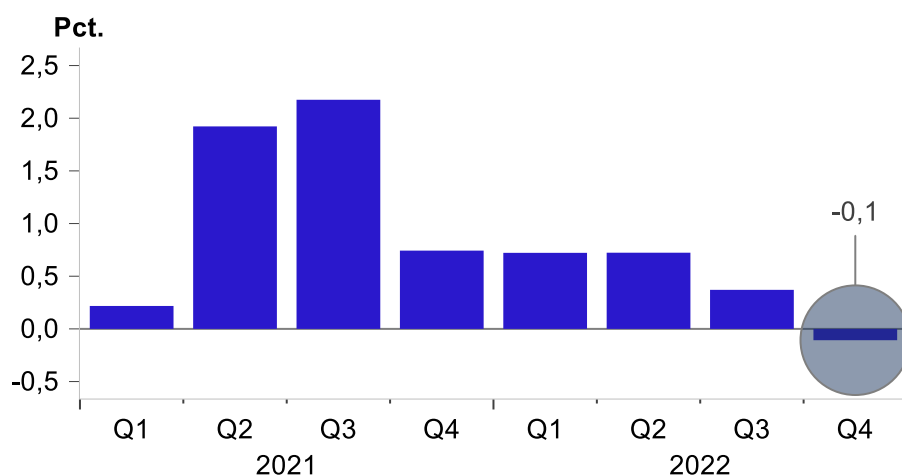
BNP-væksten i EU var -0,1 pct. i fjerde kvartal. For euroområdet var væksten 0,0 pct. i fjerde kvartal. Det står værre til end de hidtidige tal, der viste vækst i EU og euroområdet. Det blandt andet en kraftig nedjustering af væksten i Irland fra 3,5 pct. til nu blot 0,3 pct. Dertil er væksten i tysk økonomi nedjusteret fra -0,2 pct. til -0,4 pct.

Det er nedgang i privatforbruget samt investeringer, der gør at europæisk økonomi skrumper i fjerde kvartal. Europæisk økonomi skrumpede mod slutningen af 2022, hvor forbrugerne holder igen, fordi den høje inflation har lagt en dæmper på købekraften, mens også de høje renter får investeringerne til at falde.

Når man ser på andre nøgletal, er der dog en smule optimisme at spore. De seneste måneder er el- og gaspriserne faldet markant, og inflation har allerede toppet, mens også erhvervstilliden er bedret. Det er dog for tidligt for alvor at finde optimismen frem på vegne af europæisk økonomi. Der er stor usikkerhed om udviklingen i inflationen, fordi kerneinflationen fortsat er meget høj. Dertil vil de kraftige rentestigninger få investeringer til at falde yderligere.

Med høje renter og svækket købekraft blandt de europæiske forbrugere er der betydelig risiko for flere kvartaler med negativ BNP-vækst i Europa.

Kvartalsvis BNP-vækst i EU27

Kilde: Eurostat, Macrobond, Dansk Erhverv

Industriproduktionen faldt med 7,6 pct. i januar efter ekstraordinær stor stigning i december

Industriproduktionen i Danmark faldt med 7,6 pct. i januar, når der korrigeres for almindelige sæsonudsving samt prisstigninger. Selvom der umiddelbart er tale om et stort fald i produktionen, så er det på ingen måde bekymrende. Faldet i januar kommer efter en ekstraordinær stigning i produktionen på hele 15 pct. i december.

Ser man i stedet på udviklingen over de seneste tre måneder, er industriproduktionen bragt i vejret med hele 7,7 pct. Det er en meget imponerende fremgang, der viser, at de danske industrivirksomheder fortsat må siges at være i hopla.

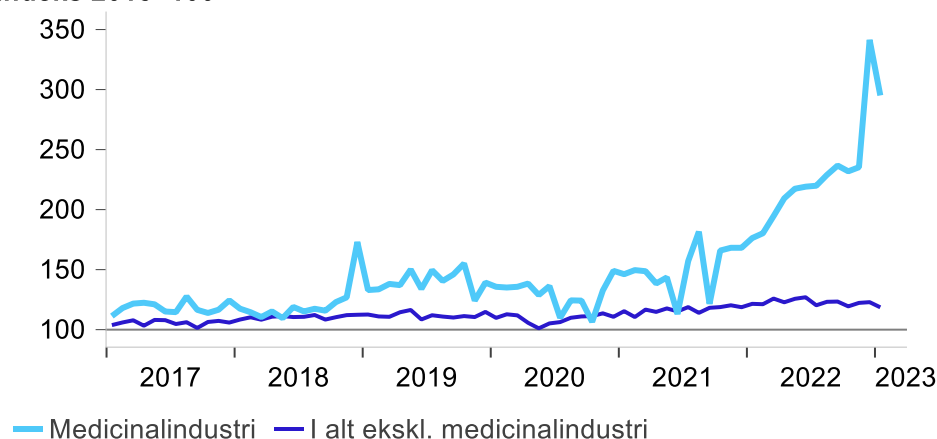
Industriproduktionen fremstår også særdeles stærk, når vi sammenligner med vores nabolande. I januar 2023 lå industriproduktionen i Danmark hele 16,3 pct. over niveauet i januar 2022, mens produktionen i USA og EU var stort set uændret. Det er mildt sagt imponerende, og viser at de danske industrivirksomheder i øjeblikket klarer sig forrygende i den globale konkurrence.

En stor del af forklaringen er, at den danske medicinalindustri har oplevet forrygende vækstrater over de seneste år. Når det er sagt, så har de øvrige mere klassiske industrivirksomheder også klaret sig godt over det seneste år.

Det beskedne fald i industriproduktionen betyder også, at der kan være lagt op til en gedigen vækstoverraskelse her i starten af 2023. En massiv fremgang i særligt medicinalindustrien drev stort set hele væksten i fjerde kvartal. Står dagens tal for troende, så er der umiddelbart ikke udsigt til en tilsvarende rekyk ned i industriproduktionen her i starten af 2023.

Dansk industriproduktion, sæsonkorrigeret

Indeks 2015=100

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

264 konkurser i februar - konkurserne er stabiliseret på et højt niveau

264 danske virksomheder med aktiviteter gik konkurs i februar. Det er 4,5 pct. færre end i januar. Konkurserne i februar førte til, at 1.476 fuldtidsjobs gik tabt. Februar i år bød på det højeste antal konkurser i en februar måned siden 2010.

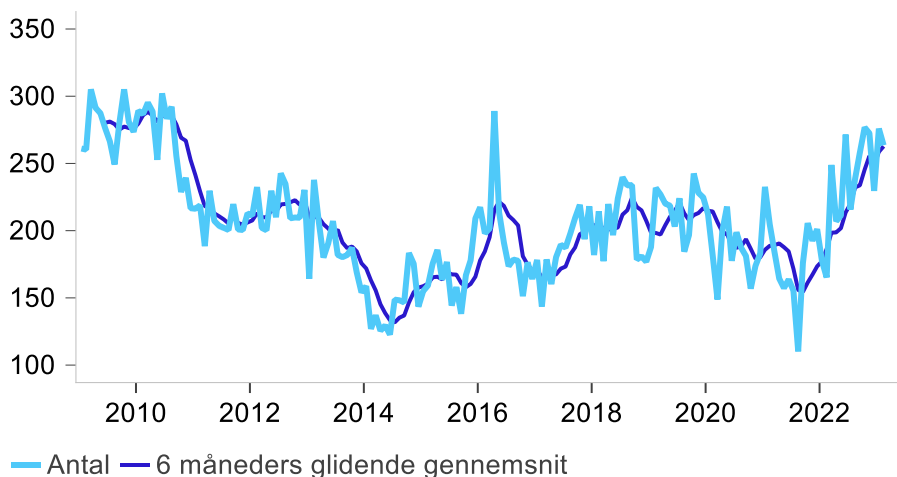
Der er en del udsving i konkurser fra måned til måned. I de seneste tre måneder (december til februar) var der 4,8 pct. færre konkurser end de foregående tre måneder (september til november).

Der er tegn på, at den kraftige vækst i konkurser fra måned til måned, som prægede 2022, nu er stoppet, men vi ser desværre ikke umiddelbart færre konkurser. Konkurserne er stabiliseret på et højt niveau, hvor utrolig mange virksomheder går konkurs hver måned.

Der er desværre ikke umiddelbart tegn på, at vi vil se færre konkurser i 2023. Tværtimod venter vi mange konkurser i 2023.

Flere virksomheder, der blev ramt hårdt under coronakrisen, vil gå konkurs i løbet af det næste halve år. På sigt vil de højere produktionsomkostninger, højere renter samt modvind til dansk økonomi desværre få flere virksomheder til at gå konkurs. Det er virksomheder i de mest konjunkturfølsomme brancher som fx byggeriet, der er mest udsatte. De kraftige rentestigninger kan føre til en brat nedgang i byggeriet, hvilket vil få flere byggevirksomheder til at gå konkurs i 2023.

Konkurser i aktive virksomheder

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.